

SB-0032

First Year B. A. Examination

March / April – 2011

Psychology : Paper - I

(General Psychology)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
F.Y. B.A.

Name of the Subject :
PSYCHOLOGY - 1

Subject Code No. : 0 0 3 2 Section No. (1, 2,.....): NIL

Seat No. :
[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

Student's Signature

(૨) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ (અ) નીચેનાં પદોની વ્યાખ્યા આપો : ૫
- (૧) વાતાવરણ (૨) સંવેદન
(૩) પ્રેરણા (૪) સ્મરણ
(૫) વિચારક્રિયા.
- (બ) નિર્દેશ્યા પ્રમાણે ઉત્તર આપો : ૫
- (૧) મનોવિજ્ઞાનની બે ઉપયોગિતા જણાવો.
(૨) આંતરનિરીક્ષણની કોઈ પણ બે મર્યાદા જણાવો.
(૩) કોઈ પણ બે વિધાયક આવેગોનાં નામ આપો.
(૪) શિક્ષણની પ્રક્રિયાના કોઈ પણ બે સિદ્ધાંતો જણાવો.
(૫) કસોટી વિતરણને આધારે બુદ્ધિકસોટીના કયા બે પ્રકાર છે તે જણાવો.
- ૨ અનુવંશ અને તેના પ્રક્રિયાતંત્રની સવિસ્તર સમજૂતી આપો. ૧૪
- અથવા**
- ૨ શિક્ષણ એટલે શું ? શિક્ષણ પ્રક્રિયાને અસર કરતાં પરિબલો ચર્ચો. ૧૪
- ૩ નીચેનામાંથી ગમે તે બે વિશે લખો : ૧૪
- (૧) મનોવિજ્ઞાનનું સ્વરૂપ સમજાવો.
(૨) પ્રયોગ એટલે શું ? તેના લાભો અને મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો.
(૩) આંખનાં કાર્યો વર્ણવો.
(૪) ધ્યાન અને પ્રત્યક્ષીકરણના વ્યક્તિલક્ષી - આંતરિક - ઘટકોની ચર્ચા કરો.

- ૪ નીચેનામાંથી ગમે તે બે વિશે લખો : ૧૪
- (૧) આવેગ એટલે શું ? આવેગજન્ય શારીરિક ફેરફારો વર્ણવો.
- (૨) મનુષ્યની માનસિક પ્રેરણાઓ ચર્ચો
- (૩) વિસ્મરણ એટલે શું ? વિસ્મરણના સિદ્ધાંતો સમજાવો.
- (૪) વ્યક્તિગત ભિન્નતાનું સ્વરૂપ સમજાવો.
- ૫ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે ત્રણ) ૧૮
- (૧) માનસશાસ્ત્રનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ
- (૨) પ્રશ્નાવલી પદ્ધતિ
- (૩) મોટું મગજ
- (૪) રંગાંધતા
- (૫) ધ્યાનનું સ્વરૂપ
- (૬) સમસ્યા ઉકેલનાં પગથિયાં.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) Figures to the right indicate full marks of the question.

- 1 (a) Define the following terms : 5
- (i) Environment
- (ii) Sensation
- (iii) Motivation
- (iv) Memory
- (v) Thinking.
- (b) Answer the following questions as directed : 5
- (i) Mention two utilities of psychology.
- (ii) Mention any two limitations of introspective method.
- (iii) Mention two positive emotions.
- (iv) State any two principles of learning process.
- (v) Which are the two types of I.Q test according to test distribution ?

- 2 Explain in detail mechanism of heredity. 14

OR

- 2 What is education ? Discuss the effecting factors of education. 14

- 3** Attempt any **two** of the following : **14**
- (i) Explain the nature of psychology.
  - (ii) What is experiment ? Discuss its advantages and limitations.
  - (iii) Describe the functions of eye.
  - (iv) Discuss the subjective internal factors of attention and perception.
- 4** Attempt any **two** of the following : **14**
- (i) What is Emotion ? Describe the physiological changes that occur in emotion.
  - (ii) Discuss the human psychological motive.
  - (iii) What is forgetting ? Explain the principles of forgetting.
  - (iv) Explain the nature of individual difference.
- 5** Write short notes : (any **three**) **18**
- (i) Origin and development of psychology
  - (ii) Questionnaire method
  - (iii) Cerebrum
  - (iv) Colour blindness
  - (v) Nature of Attention
  - (vi) Stages of problem solving.
-